

8. Калініченко А.В. Мотивація та мотиваційний процес: сутність та поняття. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2013.Вип. 42. С. 417–420.

9. Меліхова І. Мотивація досягнення успіху та індивідуальний стиль міжособистісної поведінки. Наукові студії із соціальної та політичної психології. 2011.Вип. 26. С. 224–230.

10. Родіна Н. В. Ієрархічна модель структури копінг-поведінки. Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. 2011. № 1. 120-129
*Науковий керівник: Олена ІЧАНСЬКА,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 316.7:159.923.2-053.6(477)(043.2)

Юлія БЕЛІК

Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ

У сучасному світі, в умовах розвитку української держави все більше набуває актуальності формування національної ідентичності молоді. Згідно із визначенням, вміщеним у Енциклопедії сучасної України, національна ідентичність це: «Ототожнення себе з національною спільнотою на основі стійкого емоційного зв'язку, що виникає у результаті сформованої системи уявлень щодо традицій, культури, мови, політики, а також прийняття групових норм і цінностей [2] Це поняття становить ключовий елемент самоусвідомлення громадянина, через який особистість відчуває свій зв'язок із конкретною нацією, відбувається збереження культурної спадщини, традицій, цінностей народу. Молодь являє собою основний потенціал кожної нації, вона є її майбутнім та рушійною силою, тому формування національної ідентичності є важливим не тільки з теоретичного боку, але і з практичного також.

Національна ідентичність – це багатогранний феномен, який включає три компоненти, а саме: когнітивний, емоційний та поведінковий. Когнітивний компонент стосується культурної обізнаності суспільства (вивчення історії, літератури, традицій нації). Емоційний компонент стосується почуттів та емоційного зв'язку, який людина відчуває зі спільнотою. Він проявляється у вигляді патріотичних почуттів, прив'язаності до символіки (прапор, гімн, герб), національної гордості і

т.д. Поведінковий – впровадження національних цінностей у своє повсякденне життя та діяльність.

Розглянемо підхід професора Кембриджського університету М. Гібернау, який виділив п'ять основних чинників формування національної ідентичності, таких як: психологічний, культурний, історичний, територіальний та політичний. Психологічний аспект відображає усвідомлення індивідом своєї приналежності до певної національної спільноти та емоційний зв'язок із нею. Культурний аспект передбачає об'єднання людей навколо спільних культурних елементів (мова, звичаї, цінності), вони в свою чергу, утворюються емоційну прив'язаність та дозволяє ідентифікувати себе, як окрему націю.

Історичний аспект пов'язаний із знанням та шануванням минулого свого народу, бажанням зберегти багатовікову спадщину, що створює емоційний міст між нинішніми поколіннями та їхніми попередниками. Територіальний аспект стосується прив'язаності особи чи групи до конкретної території. Політичний аспект відображає приналежність індивіда до певної держави, що «виникла уже за новітньої доби та виконувала завдання культурної та мовної гомогенізації населення». [1]

Особливе значення у формуванні національної ідентичності має ставлення особистості до себе. Самоповага, самоприйняття, позитивна самооцінка створюють психологічну основу для позитивної національної ідентифікації. Коли людина відчуває внутрішню гармонію та важливість власної особистості, вона здатна більш свідомо інтегрувати національні цінності у свою систему світогляду, відкрито взаємодіяти з культурною спадщиною свого народу та проявляти готовність до активної участі в суспільному житті нації.

Отже, у сучасних умовах розвитку української держави формування національної ідентичності молоді набуває особливої актуальності. Національна ідентичність, що визначається як ототожнення себе з національною спільнотою на основі стійкого емоційного зв'язку, є ключовим елементом самоусвідомлення громадянина. Оскільки молодь є основним потенціалом і рушійною силою нації, формування її національної ідентичності має не лише теоретичне, але й вагомим практичне значення для майбутнього розвитку України.

Список літератури

1. М. Гібернау, Ідентичність націй [Identity of nations], Київ, Темпора, 2012, с. 21-38

2. О. Стегній, Національна ідентичність [National identity], in «Енциклопедія Сучасної України», Київ, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020, URL: <https://esu.com.ua/article-71062>

*Науковий керівник: Наталія ДЕМЧЕНКО,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 612.176:616-084(043.2)

Христина БЕНДЮГ

Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ

СТРЕС У ПІДЛІТКІВ: ПОНЯТТЯ, ПРИЧИНИ, СПОСОБИ ВИХОДУ, МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИКИ

У сучасному світі підлітки часто стикаються з різними викликами, які можуть спричиняти стрес. Розуміння причин та наслідків стресу, а також ефективних методів його профілактики є важливими для підтримки психічного здоров'я молоді.

Підлітковий вік є критичним періодом у розвитку людини, який характеризується значними фізіологічними, психологічними та соціальними змінами. У цей час формуються особистісні риси, розвиваються соціальні навички, відбувається активне пізнання світу та власного місця в ньому. Однак, цей етап життя також є періодом підвищеної вразливості до стресу, що робить дослідження його впливу особливо актуальним.

Стрес у підлітковому віці може мати значний вплив на фізичне та психічне здоров'я. Хронічний стрес може призводити до розвитку різних захворювань, таких як тривожні розлади, депресія, порушення сну, проблеми з травленням, зниження імунітету тощо.

Вивчення впливу стресу на підлітків є необхідним для розробки ефективних стратегій подолання стресу та зниження його негативних наслідків. Це включає психологічні методи підтримки, програми навчання навичок управління стресом, створення сприятливого середовища в школах та сім'ях. Розуміння того, як стрес впливає на психічне здоров'я підлітків, дозволяє розробляти та впроваджувати заходи для підтримки їхнього психічного здоров'я, попередження розвитку тривожних та депресивних розладів.

Вплив стресу на осіб підліткового віку досліджували такі вчені як Карійнюк В. М., [1] Томчук С.М., Томчук М.І. [2].